

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Klimaat en Groene Groei
Mevrouw drs. S.Th.M. Hermans
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 3 april 2025

betreft Vragen nader schriftelijk overleg informele Milieuraad 11 en 12 juli 2024

ons kenmerk 175573.04U

Geachte mevrouw Hermans,

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 17 december 2024 over de informele Milieuraad van 11 en 12 juli 2024.¹ De leden van de fractie van de **BBB** hebben naar aanleiding daarvan een aantal nadere vragen en opmerkingen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de BBB

Op de vraag van de fractieleden van de BBB naar hoe de normen voor de Kaderrichtlijn Water (hierna: KRW) zich verhouden tot die van de buurlanden antwoordt u: "Voor de stoffen die Nederland heeft genormeerd geldt dat de hoogte van de normen vaak verschilt met die van andere buurlanden en dat er geen structurele lijn waarneembaar is waarbij één land soepeler of strenger is dan andere landen. Dit is te verklaren door onder meer verschillen in methodologie en in lokale omstandigheden. Met betrekking tot nutriënten geldt ten slotte dat de Nederlandse normen relatief soepel zijn ten opzichte van het Europese gemiddelde en ook soepeler dan in buurland Duitsland. Ten opzichte van buurland België geldt dat de Nederlandse norm voor totaal-stikstof strenger is, maar dat België zijn norm weer zwaarder laat meewegen, waardoor in België minder snel aan het eindoordeel voor de parameter 'nutriënten' wordt voldaan dan in Nederland."²

Na een beperkt onderzoek op internet vonden de fractieleden van de BBB dat Vlaanderen voor alle grensoverschrijdende wateren in de categorie Rivieren en Beken een soepelere norm heeft voor zowel het totaal van stikstof als fosfor dan Nederland.³ Vlaanderen en Duitsland staan hogere percentages stikstof toe in het water dan Nederland. "Voor grondwater hanteren Europese lidstaten dezelfde norm: maximaal 50 mg nitraat per liter. Voor het oppervlaktewater heeft Europa geen normen vastgelegd, deze worden door de lidstaten zelf bepaald. In Nederland ligt die normbepaling bij de waterschappen. Voor Nederlandse agrarische afwateringen ligt die doorgaans tussen 1.3 en 2.8 mg stikstof per liter (zomergemiddelde), afhankelijk van de regio. In Vlaanderen geldt voor afwateringen echter een veel

¹ Kamerstukken I 2024/25, 21501-08, AA.

² Kamerstukken I 2024/25, 21501-08, AA, p. 5.

³ Rapport Royal Haskoning, 'Vergelijking KRW-normen Nederland en buurlanden vergelijking', geraadpleegd op www.venw.nl, p. 4.

datum 3 april 2025

ons kenmerk 175573.04U

blad 2

ruimere norm: 4.0 mg stikstof per liter (zomergemiddelde). Duitsland hanteert de norm van de Nitraatrichtlijn: 50 mg nitraat per liter (jaarrond gemiddelde). Dit is omgerekend 11.3 mg stikstof per liter. Voor grensoverschrijdende rivieren is de Duitse streefwaarde lager: 3 tot 6 mg stikstof per liter.”⁴ “Dat leidt tot normoverschrijdingen in Zuid- en Oost-Nederland, in de regio’s waar het buitenlandse water de grens overgaat en Nederland binnenstroomt.”⁵

Wat maakt dat u met de fractieleden van de BBB van mening verschilt over het feit dat Nederland een strengere invulling geeft aan de KRW dan haar buurlanden? Deze leden ontvangen graag een toelichting hierop.

Is de KRW in de ons omringende landen ook in de wet vastgelegd?

Bent u het met de fractieleden van de BBB eens dat een gelijk speelveld in Europa het uitgangspunt zou moeten zijn voor de Europese regelgeving? Bent u bereid hierover het gesprek aan te gaan met onze buurlanden? En met de rest van Europa?

Hoe hoog schat u het risico in dat er over de KRW straks rechtszaken gaan worden gevoerd door organisaties als Greenpeace net alsnu gebeurt met stikstof?

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei zien met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangen deze graag binnen vier weken, na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

S.M. Kluit

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei

---

⁴ Stichting Agrifacts, ‘Stikstofnormen boerensloten veel strenger in Nederland’, geraadpleegd op www.agri-facts.nl.

⁵ Ibidem